

У С Т А В

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СЪЗНАНИЕ – 1927” СЕЛО ВЕСЕЛИНОВО, ОБЩИНА СМЯДОВО, ОБЛ. ШУМЕН

Народно читалище „Съзнание -1927” – с. Веселиново, община – Смядово, област Шумен е създадено през 1927 г. с първоначални учредители общо 21 членове, едни от които са: Петър Чакъров, Петър Станев, д-р Оджакчиян, Атанас Рашев – все напредничави и родолюбиви българи. Още със учредяването си народното читалище се превръща в център за културно-просветно, духовно и патриотично развитие на жителите на село Веселиново. През всичките тези десетилетия народното читалище има значителен принос за възпитаването, съхраняването и развитието на народностните традиции, на оформянето на духовния мироглед на хората, а ежедневната читалищна работа през всичките тези години – и за образователната и професионална подготовка на жителите на село Веселиново. Със своята многогодишна работа народното читалище е оставило значими следи в живота на хората тук – цели, каквито си поставя и за бъдещата си дейност в областта на културата, образованието, библиотечното дело и развитието на самодейността.

Глава първа **Общи положения.**

Чл. 1. С настоящия устав, който е съобразен със Закона за народните читалища, се уреждат основните положения за вътрешната нормативна уредба за дейността и управлението на народното читалище, с оглед специфичните условия, при които то извършва дейността си.

Чл. 2. Народно читалище „Съзнание – 1927” – с. Веселиново, е традиционно самоуправляващо се културно-просветно българско сдружение, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В неговата дейност могат да участвуват всички физически лица, независимо от тяхната възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 3. Народно читалище „Съзнание – 1927” – с. Веселиново, община – Смядово, област- Шумен, е юридическо лице с нестопанска цел, чието седалище е в село Веселиново, община -Смядово, област- Шумен, и адрес на управление – ул.” Брестова” 1.

Наименованието на народното читалище е: Народно читалище „Съзнание -1927” .

Чл. 4. Народното читалище работи при системно и тясно взаимодействие с местните органи на власт и управление, кмета на с. Веселиново, като участвува в организирането и провеждането на общински и местни културно-просветни прояви, при което съобразява дейността си със задачите и стратегията на Община – Смядово в областта на образованието и културата.

Чл. 5. Народното читалище провежда своята общественно полезна дейност в сътрудничество и взаимодействие с учебните заведения, културните институти, обществените и търговски субекти, църквата и др. организации, които извършват или подпомагат културната дейност в региона или страната.

Глава втора **Цели и задачи**

Чл.6. Основни цели на народното читалище са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани с:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място и района;
2. запазване обичаите и традициите на българския народ и на населението в село Веселиново и района;
3. разширяване знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване в дух на толерантност, демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;
5. възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание;
6. осигуряване на достъп до информация;

Чл. 7. За постигане на целите, формулирани в чл. 6 от устава по-горе, народното читалище извършва основни дейности като:

1. поддържа общодостъпна библиотека с читалня, фоно- и филмотека, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. подпомага любителското художествено творчество на колективи и изпълнители, съобразно възможностите си;
3. организира школи, кръжоци, курсове, клубове по интереси, кино и видео показ, празненства, литературно-музикални вечери, продукции, концерти, чествувания, конкурси и различни форми на младежки дейности;
4. организира и експонира изложби;
5. събира и разпространява знания за родния край;
6. когато това е възможно, събира и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
7. предоставя компютърни и интернет услуги.

Чл. 9. Народното читалище може да развива допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели.

Народното читалище не разпределя печалба.

Чл. 10. Народното читалище няма право да предоставя собствено или ползувано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и/или нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползуване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членове на настоятелството и проверителната комисия и на членове на техните семейства.

Чл. 11. Народното читалище може да се сдружава за постигане на своите цели и основни задачи, както и за защита на своите интереси, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на действащата нормативна уредба за дейността на народните читалища.

Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народните читалища, които са техни членове.

Глава трета **УПРАВЛЕНИЕ**

Чл. 12. **Членовете** на народното читалище са индивидуални, колективни и почетни.

Чл. 13. Индивидуални членове на народното читалище могат да бъдат само български граждани. Индивидуалните членове биват действителни и спомагателни.

1. **Действителните членове** са дееспособни физически лица, навършили 18 години, които участвуват в дейността на читалището, редовно плащат членския си внос и имат право да избират и да бъдат избирани, не по-малко от 50 на брой.

2. **Спомагателните членове** са физически лица, ненавършили 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани и имат право само на съвещателен глас при заседанията на Общото събрание на народното читалище.

Чл. 14. **Колективните членове** съдействуват за осъществяване на целите и задачите на народното читалище, подпомагат неговата дейност, както и поддържането и обогатяването на материалната му база и имат право на **един глас** в Общото събрание.

Колективните членове могат да бъдат: професионални организации, стопански организации, търговски дружества, кооперации и сдружения, културно-просветни и любителски клубове, както и творчески колективи.

Чл. 15. **Почетни членове** могат да бъдат лица с българско или чуждо гражданство, имащи изключителни заслуги за народното читалище.

Чл. 16. Членовете на народното читалище са длъжни:

1. да спазват настоящият устав на народното читалище;
2. да плащат редовно годишния си членски внос;
3. да опазват имуществото на читалището и да го стопанисват с грижата на добър стопанин;
4. да участвуват в дейността на народното читалище според своите възможности;
5. да не уронва доброто име на народното читалище.

Чл. 17. Прекратяване на членство в народното читалище:

1. по собствено желание, с писмено заявление, депозирано пред Настоятелството на народното читалище;
2. при неплащане на членски внос за период, по-голям от една календарна година;
3. при неспазване на устава на народното читалище и/или уронване на доброто име на народното читалище;
4. при смърт на физическото лице, или при неговото изключване от общото събрание;

Чл. 18. **Органи на народното читалище** са Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия.

Чл. 19. Общото събрание на народното читалище е върховен негов орган и се състои от всички негови членове, имащи право на глас.

Чл. 20. **Общото събрание:**

1. избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и председателя;
2. приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на народното читалище;
3. изменя и допълва устава;
4. изключва членове на народното читалище;
5. определя основни насоки на дейността на народното читалище;
6. взема решения за членуване или за прекратяване на членство в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. определя размера на членския внос;
9. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
10. отменя решенията на другите органи на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване със съответната община;
12. взема решение за прекратяване на народното читалище;
13. взема решения за отнасяне до съответния съд на незаконосъобразни действия на ръководството, или отделни читалищни членове.

Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 21. Редовно общо събрание на народното читалище се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на народното читалище с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис, или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

Общото събрание е законно, ако присъствуват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъствуват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

Решенията по чл. 20, т. 3, 4, 10, 11 и 12 от настоящия устав, се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред съответния окръжен съд по седалището на читалището,

за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 22. Изпълнителен орган на народното читалище е **Настоятелството**, което се състои от трима членове, избрани за срок от три години. Същите нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

Настоятелството:

1. свиква Общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджета на читалището и утвърждава щага му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на народното читалище и утвърждава длъжностната му характеристика, при условията на безсрочно трудово правоотношение;
6. взема решения за материално и морално поощрение на членове на народното читалище и на негови служители;
7. взема решения за стопанисването и управлението на имуществото на народното читалище, за отдаване под наем на някои недвижими имоти или движими вещи – собственост на народното читалище, както и за определяне размера на някои такси и наемни вноски.

Чл. 23. Председателят на народното читалище е член на настоятелството и се избира за срок от три години.

Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на народното читалище и въз основа на решение на настоятелството;

Секретарят на народното читалище:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хоноруван персонал;
4. представлява народното читалище **заедно и поотделно** с председателя.

Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на народното читалище.

Чл. 24. Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани за срок от три години.

Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които

са в трудови правоотношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на народното читалище по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – и органите на прокуратурата.

Чл. 25. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, както и за читалищен секретар лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 26. Членовете на настоятелството, както и секретарят на народното читалище, подават декларации за конфликт на интереси при условията и реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на страницата на съответното народно читалище.

Чл. 26а. Членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателят на народното читалище имат право на възнаграждение за извършваната от тях дейност в читалището.

Глава четвърта **Имущество и финансиране**

Чл. 27. Имуществото на читалището се състои от право на собственост, други ограничени вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 28. Народното читалище набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидии от държавния и общински бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Сумите от дарения се изразходват според волята на дарителите или по решение на настоятелството, ако няма налице волеизявление.

В рамките на общия си бюджет и съобразно конкретните условия и възможностите си, народното читалище може да награждава парично и/или материално проявили се читалищни служители или членове за значителен принос при постигане на съответни резултати.

Чл. 29. Народно читалище „Съзнание – 1927” – с. Веселиново не може да отчуждава недвижими имоти или ограничени вещни права върху такива имоти, както и да учредяват тежести върху тях. Движимите вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани или бракувани и заменени с по-доброкачествени само с решение на настоятелството. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалищата, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение, освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 30. Читалището чрез настоятелството си изготвя годишните отчети за приходите и разходите, който се приема на заседание на общото събрание. Отчетът за изразходваните от бюджета средства, заедно с отчета за дейността, се предста-

вят на кмета на Община – Смядово до 31-ви март всяка календарна година.

Чл. 31. Председателят на народното читалище ежегодно, в срок до 10 ноември предоставя на кмета на Община – Смядово предложения за своята дейност през следващата година, като тази програма се изпълнява от народното читалище въз основа на финансово обезпечени договори, сключени от кмета на общината.

Чл. 32. Счетоводната отчетност се води при спазване на строга финансова дисциплина и при условията и реда, регламентирани в Закона за счетоводството, подзаконовите нормативни актове по него и приложимото действащо българско законодателство.

Глава пета Прекратяване

Чл. 33. Народното читалище може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на съответния окръжен съд по партидата на сдружението.

То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава или добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа, или не развива дейност за период от две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност;

Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата. В този случай прекратяването на читалището се вписва служебно.

Читалищно сдружение, в което е членувало прекратеното читалище не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

Глава шеста Допълнителни и заключителни разпоредби

Пар. 1. Народното читалище има кръгъл печат с надпис: "Народно читалище „Съзнание-1927“ с. Веселиново" с разтворена книга в средата и слънце над нея.

Пар. 2. Народно читалище „Съзнание – 1927“ – с. Веселиново, община – Смядово, се представляват от неговия председател и секретар, заедно и поотделно.

Пар. 3. Празникът на народното читалище е 24-ти май – Ден на славянската писменост и култура.

Пар. 4. За всички неуредени с настоящия устав въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за народните читалища и Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

Настоящият устав на Народно читалище „Съзнание – 1927“ – село Веселиново, общ. Смядово, обл. Шумен е приет на **РЕДОВНО ОБЩО СЪБРАНИЕ**, съоб-

разно разпоредбата на пар. 34 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за народните читалища, проведено на 23.04. 10г. и отменя устава на читалището, приет на общото събрание, проведено на 08.08.1997 година.

Доколкото на днешното Общо събрание на Народно читалище „Съзнание-1927” – село Веселиново са избрани и членовете на настоятелството на настоящото читалище, същите съобразно изискванията на закона подписват настоящия устав.